

Barbara zat aan de keukentafel met een kom havermout. 'Ben je daar eindelijk? Ik heb al vijf kilometer gelopen en twee wasjes gedraaid. We moeten praten.'

Roz pakte koffie en plofte op een stoel. 'Wat valt er te zeggen? Fabian is weg en ik heb geen idee waar hij is. Misschien zit hij al in een Transferum.'

'Nee, want zijn Code Rood-melding is nog actief. Fabians vader belde net. Die arme man is helemaal kapot. Net als Kiki.'

David en Kiki Woldgrave kapot? Roz had de ouders van Fabian niet zo vaak ontmoet omdat ze liever niet afspraken in Villa Woldgrave. Ze voelde zich daar als een kringloopartikel dat per ongeluk in de chique inrichting van de Woldgraves was terechtgekomen. Iets wat Kiki en David het liefst snel wilden verwijderen omdat het te goedkoop en rommelig was. Uiteraard waren ze te beschaafd om te zeggen dat ze Roz een slechte invloed vonden op Fabian. Dat ze in de weg stond van de grootse toekomst van hun zoon. In plaats daarvan vroegen ze dingen als: 'Wat vind jij ervan dat ze die nieuwe exoplaneet Bifröst noemen? Fabian is echt gek op Noordse mythologie!' Of gewoon: 'Weet jij al wat je gaat studeren, Roz?'

'Trek het je niet aan,' had Fabian gezegd. 'Mijn ouders zijn een soort dialego's van vlees en bloed. *Je hebt je talenten niet voor niets gekregen, Fabian! Het is een eer om de wereld beter te maken, Fabian! Je vergooit je toekomst, Fabian!* Ze weten heel goed dat ik jou niet nodig heb om een rotzooi van mijn leven te maken.'

'Wat zei David?' vroeg Roz. Ze schoof de boterham met linzenpaté die Barbara voor haar neus zette opzij.

'Hij vroeg of jij iets van Fabian had gehoord en of je enig idee hebt waar hij kan zijn.'

'Waarom? Wil hij zijn enige zoon persoonlijk afleveren bij een Transferum? Zeker slecht voor de familienaam, een zoon met Code Rood.'

'Waarom doe je toch altijd zo agressief? Het lijken mij echt aardige mensen. En sorry, Roz, maar je hebt geen idee hoe het voelt als je kind een rood scherm krijgt...'

Roz deed een scheut haveremelk in haar koffie. 'Tja, als jullie wat harder hadden geprotesteerd toen het dialego-systeem werd ingevoerd, hadden jullie dat nooit hoeven voelen.'

Barbara kleurde meteen knalrood. 'Dat is onder de gordel! Ik was pas zeventien toen de eerste proeven met dialego's werden gehouden! En je hebt geen idee wat een complete crisis het toen was. Echt Roz, alleen al die bloedhete zomers... We werden levend gekookt omdat de elektriciteit steeds uitviel en de airco's het niet deden.'

'Airco's?'

'Dat waren apparaten om je huis kouder te maken. Die ken jij natuurlijk niet, maar wij hadden ze keihard nodig om het leefbaar te houden. Verder konden we ook nergens afkoelen, in de stad waren geen bomen die schaduw gaven en de rivier was bijna opgedroogd. Jij snapt dat niet met je fijne leventje, maar iedereen was toen wanhopig!'

'Jullie hersenen waren duidelijk oververhit, ja. Hoezo konden jullie niets beters verzinnen dan dialego's om de problemen op te lossen?' Roz trommelde met haar lepeltje op tafel. 'Mam! Goeiemorgen! Wakker worden! Fabian is zestien en moet naar een Transferum! Hij verdwijnt in de Schaduw! Einde Fabian! Fijn leventje hebben wij, hoor - alleen beetje kort!'

Barbara staarde naar haar havermout en zweeg.

'Hallo? Ben je er nog?!' riep Roz.

'Ik weet niet wat ik moet zeggen, meisje... Ik vind het zo verschrikkelijk... maar het is niet eerlijk om mij de schuld te geven. Wat had ik kunnen doen om dialego's tegen te houden? Ze werden heel geleidelijk ingevoerd. In het begin waren dialego's vrijwillig, je kreeg cadeautjes als je groene schermen scoorde. Een fiets. Zonnepaneel. Fruitboom. Veel mensen waren enthousiast, omdat er eindelijk iets positiefs gebeurde. Pas toen dialego's landelijk verplicht werden, kwam er meer kritiek. Ik heb nog meegelopen met een protestdemonstratie tegen de manier waarop FreeZones werden leeggeveegd, dat ging veel te ver.'

'FreeZones?'

'Mensen die per se geen dialego wilden, trokken zich terug in de bossen of bergen en bouwden daar minidorpjes - vaak niet meer dan tentenkampen. Ik herinner me een spandoek: BE FREE BE D-FREE. Het zag er allemaal best gezellig uit.'

'Maar?'

'Tja. In FreeZones maakten ze hun eigen regels en daarmee ondermijnden ze het dialego-systeem.'

Roz probeerde zo onverschillig mogelijk te klinken. 'Zijn er nu nog van die FreeZones?'

Barbara keek haar scherp aan. Toen veegde ze in een snel gebaar haar telefoon van tafel en schoof die onder haar dijen. 'Waarom vraag je dat?' fluisterde ze. 'Roz... weet jij soms waar Fabian is?'

'Nee. Hoe zit het met die FreeZones?'

Barbara schudde haar hoofd. 'Die bestaan allang niet meer. Ze waren geïnspireerd op het boek van Cato Maris. Weet je niet meer dat je FreeZones in de film van *Alleen Samen* hebt gezien? Jij schrok omdat ik moest huilen

tijdens een scène over kleuters in een bos. Jij vond het gewoon spannend, maar ik wist dat die FreeZones echt hebben bestaan en keihard zijn aangepakt.'

'Tot zover het vredige en geweldloze dialego-systeem. Vooral positief zijn mensen, niets aan de hand, doorlopen en blijven lachen!'

'Niet zo cynisch Rozzy, daar ben je te jong voor. Het was niet alleen de schuld van de D-Tank dat het misging met de FreeZones. Veel mensen vonden de FreeZoners aso's, parasieten die een dialego weigerden omdat ze niets van hun luxeleventje wilden inleveren. In het noorden van het land werden zelfs klopjachten georganiseerd. De Altercoaches hebben verschillende FreeZone-kampen beschermd tegen aanvallen van woedende menigtes. Anders waren er ongetwijfeld doden gevallen.'

'Dat slaat nergens op!' riep Roz. 'Alleen omdat die mensen geen zin hadden in het gezeik van een dialego en liever in een tentje in het bos zaten?'

'Op zich snap ik de D-Tank wel. Dialego's werken alleen als echt iedereen er een heeft. Als tijdens een droge zomer je planten verdorren omdat je niet mag sproeien, accepteer je dat alleen als niemand sproeit. Zodra jouw buurvrouw de kraan opendraait, voelt het niet eerlijk meer en word je óf woedend, óf je gaat je planten zelf ook water geven. Snap je? Zo werkt het ook met het dialego-systeem. De FreeZoners wilden een uitzondering en dat maakte mensen woest, omdat ze dat onrechtvaardig vonden.'

'En dat maakt het oké om iemand een kopje kleiner te maken? Dadelijk ga je nog zeggen dat Transferums best rechtvaardig zijn.'

Barbara zweeg.

Roz schoot zo snel overeind dat ze tegen de tafel stootte en de koffie uit haar kopje klotste. 'Mam!'

'Nee, dat hoor je mij niet zeggen,' zei Barbara, maar Roz hoorde de aarzeling in haar stem. 'Het is al twintig jaar geleden, maar ik weet nog goed hoe geschokt ik was toen de D-Tank voorstelde om Transferums in te voeren. Het was een complete verrassing, omdat in *Alleen Samen* mensen met drie rode schermen juist een tweede kans kregen. In het boek van Maris kwamen geen Transferums voor. Niemand verdween in de Schaduw, hooguit in het Wereld-VredesLegioen.'

'Maar?' Het woord schoot als een kanonskogel uit Roz' keel. 'Ik hoor een maar!'

'Tja, de D-Tank heeft wel goed uitgelegd dat Transferums de enige manier waren om dialego's wereldwijd in te voeren. Er kwam een referendum, een grote meerderheid stemde voor invoering van Transferums. Daarna richtten bijna alle landen in de wereld samen de Dialego-Naties op, en echt, Rozzy, dat heeft ons allemaal gered. Dialego's hebben net op tijd voorkomen dat de mensheid zichzelf heeft uitgeroeid.'

'Toch jammer dat diezelfde dialego's de mensheid alsnog uitroeien, door ons naar Transferums te sturen als we niet naar ze luisteren.'

Barbara zuchtte. 'Ik snap dat je vijftien bent, maar kom op, Rozzy, een beetje nuance... Kijk eens hoe goed iedereen in de DN het heeft! Misschien zijn Transferums de prijs die we daarvoor moeten betalen.'

'Oké dan...! Sorry dat je wordt vermoord, Fabian, maar jij moet dokken voor de wereldvrede, of zo? Doe normaal, mam!'

'Je hoeft niet zo te schreeuwen, Roz. Het is ingewikkeld. Op zich zijn dialego's best redelijk, omdat ze zo persoonlijk zijn samengesteld. Niemand hoeft meer te doen of laten dan hij kan. Maar...' Barbara zette haar lepel rechtop in de stijf geworden haversmout.

Roz keek snel weg van de grijzige brij. Ze was al misselijk genoeg. 'Maar wat?'

'Dialego's worden steeds strenger. Weet je nog toen er vorig jaar protesten waren over die boeken die negatief werden verklaard door de D-Tank? Veel demonstranten kregen daarna rode schermen en dat vind ik heel eng. En dan nu al die tieners die naar een Transferum moeten... dat was een paar jaar geleden ondenkbaar! Wat kan een joch van zestien gedaan hebben dat zo verschrikkelijk is dat hij vervangen moet worden door zijn dialego?'

Roz ging weer zitten en keek haar moeder strak aan. 'Niets.'

'Rozzy...' Barbara keek nerveus rond. Ze duwde de telefoon nog verder onder haar dijen en praatte nog zachter. 'Ik zeg niet dat je weet waar Fabian is, maar stél... doe dan alsjeblieft geen gekke dingen. Hij zou niet de eerste Code Roder zijn die naar een van de Wastelands probeert te vluchten. Toen jullie werden geboren, waren de grenzen al dicht, dus jullie weten niet hoe die landen zijn. Ik wel en geloof me, ik zou liever vredig verdwijnen in de Schaduw dan leven in een Wasteland. Het zijn gesloten dictaturen, Roz, die geen dialego's willen omdat die vrede en democratie brengen.'

'Denk je echt dat ik met Fabian naar een Wasteland wil vluchten? Ik ben niet gek! En ik weet trouwens niet waar hij is.' Roz greep de boterham, propte die in een paar hapen naar binnen en stond op. 'Ik ga naar boven.' Toen ze de pure angst in haar moeders ogen zag, pakte ze Barbara's hand en drukte er een kus op. 'Maak je geen zorgen, mam.'